

“CENGİZ AYTMATOV 90 YAŞINDA SAMSUN’DA” ÇALIŞTAYI DÜZENLENDİ

Mehmet AYDIN

Türk dünyasının en önemli yazarlarından biri olan Cengiz Aytmatov Samsun’da düzenlenen «Cengiz Aytmatov 90 yaşında Samsun’da» adlı çalıştayda anıldı.

“Cengiz Aytmatov 90 Yaşında Samsun’da Çalıştayı” Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet Aydın ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Şeyma Büyükkavas Kuran’ın koordinatörlüğünde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ile Ondokuz Mayıs Üniversitesinin akademik işbirliği ve Samsun Büyükşehir Belediyesinin maddi desteğiyle gerçekleştirildi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Atatürk Kongre Kültür Merkezinde yapılan çalıştay iki gün sürdü.

14 Aralık 2017 tarihinde başlayan çalıştayın açılış konuşmasını Prof. Dr. Mehmet Aydın yaptı. Açılış konuşmasının ardından Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Layli Ükübaeva Cengiz Aytmatov’un Türk dünyası için önemini anlatan bir konuşma yaptı.

Çalıştay’ın onur konuğu Cengiz Aytmatov’un kardeşi Roza Aytmatova, ağabeyi Cengiz Aytmatov’un hatıralarından ve Şeker Ayılı’nın şekerli hikâyesinden söz etti. Ayrıca Roza Aytmatova, Cengiz Aytmatov’un Kırgızistan’la Türkiye arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine önem verdiğini söyledi. Aytmatov’un gelecekte Türk dünyasının birleşebileceği umdu taşıdığını da anlatan Roza Aytmatova, Samsun’da böyle bir toplantı düzenlenmesinden duyduğu memnuniyeti de dile getirdi.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı Necmi Çamaş, yaptığı konuşmada Büyükşehir Belediyesinin kültürel çalışmaların yapıldığı tüm alanlara destek vermeye çalıştığını ve bunun sorumluluklarını taşıdığını beyan etti.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sait Bilgiç, Aytmatov’un dünyanın en çok okunan yazarlarından biri olduğunu belirterek OMÜ’de böyle bir yazarı anmaktan mutluluk duyduklarını ifade etti.

Telekonferans yoluyla çalıştaya katılan Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, “Cengiz Aytmatov, eserleri 170’den fazla dile çevrilmiş ve yazdıklarıyla okuyan herkesin gönlünde taht kurup gönülleri titretmiş

olan çok bir büyük yazarımızdır. O, aynı zamanda çok önemli bir diplomattır. Esas itibarıyla Sovyetler Birliği'nin de 1960'lı yıllarda çıkartabildiği en büyük şahsiyettir. Biz Cengiz Aytmatov'u her defasında bir kere daha saygıyla anarken onu yeniden anlamak ve onun eserlerinde kurmuş olduğu dünyayı yeniden yaşamak için çalışıyoruz” dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin öğretim elemanlarının da katılımıyla çalıştay oturumları gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Mehmet Aydın, “Cengiz Aytmatov’un Son Romanlarının Çevirileri Üzerine” bir sunum gerçekleştirdi. Sunumunda Cengiz Aytmatov’un son eserlerine değinen Aydın, Aytmatov’un en son yayımladığı romanlar hakkında bilgi verirken bu romanların çevirileri üzerinden Aytmatov’un son eserlerine ilişkin de değerlendirmelerde bulundu.

Prof. Dr. Layli Ükübaeva “Cengiz Aytmatov’un Folklor Estetik Bakışı”, Doç. Dr. Cıldız İsmailova “Cengiz Aytmatov’un Eserlerinde Ahlaki Yozlaşma” ve Dr. Zarina Kulbarakova: “Cengiz Aytmatov’un Dağlar Devrildiğinde Romanında Hayvan Totemizmi” adlı sunumlarıyla çalıştaya katkı sundu. Çalı-

ştay oturumlarında sinema alanında da tartışmalar ve sunumlar gerçekleştirildi. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Yusuf Yurdigül, “Sinematografik Anlatıda Cengiz Aytmatov” adlı sunumuyla Cengiz Aytmatov’un edebî eserlerinin sinemaya uyarlanmasına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. OMÜ öğretim üyesi Doç. Dr. Zerrin Eren, Aytmatov’un kadın kahramanlarını ekofeminist açıdan ele alan bir bildiri sundu. Programın düzenlenmesinde emeği geçen Dr. Atiye Gülfer Gündoğdu ise sözlü kültür -yazılı kültür ilişkisi bağlamında Aytmatov’un eserlerini değerlendiren bir bildiriyle çalıştaya katıldı.

Türk Dünyası Orkestrası’nın konseriyle katkı sunduğu çalıştayda film gösterimleri de gerçekleştirildi. Cengiz Aytmatov ile bir Manasçının “Sayakbay Karalayev”in hikâyesinin anlatıldığı *Sayakbay* adlı film izleyenlerin büyük ilgisini çekti. Bu film, Türkçe altyazıyla ve yapımcısının özel izniyle ilk defa Samsun’da gösterildi. İzleyicilerin ilgisini çeken ve beğenisini kazanan çalıştay, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğretim elemanı Bekbolot Aydaraliyev’in yönetmenliğini yaptığı “Benim Sözümlü Benim Canım Diye Bil” adlı Cengiz Aytmatov belgeseliyle sona erdi.